

KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO TAISYKLIŲ

2016 m. gruodžio 28 d. Nr. T-226
Kalvarija

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str. 31 p., 18 str. 1 d., Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 31 str. 1 d., Kalvarijos savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Kalvarijos savivaldybės atliekų tvarkymo taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Kalvarijos savivaldybės tarybos 2009 m. vasario 19 d. sprendimą Nr. T-40-10.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Meras

Vincas Plikaitis

Parengė R. Eidukaitis

Suderino V. Skilandienė

L. Vinčiauskas

PATVIRTINTA
Kalvarijos savivaldybės tarybos
2016 m. gruodžio 28 d.
sprendimu Nr. T-226

KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO TAISYKLĖS I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kalvarijos savivaldybės (toliau – Savivaldybė) atliekų tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos, kuri yra sudėtinė Marijampolės regioninės atliekų tvarkymo sistemos dalis, organizavimą ir administravimą, komunalinių atliekų tvarkymo viešosios paslaugos teikimą savivaldybės teritorijoje, nustato komunalinių atliekų surinkimo, rūšiavimo, apdorojimo, saugojimo, šalinimo ir apskaitos tvarką, atliekų turėtojų bei atliekų tvarkytojų teises, pareigas ir atsakomybę.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu, Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu, Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro patvirtintomis Atliekų tvarkymo taisyklėmis, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro patvirtintais Minimaliais komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimais ir kitais teisės aktais.

3. Taisyklės galioja Savivaldybės teritorijoje ir yra privalomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims. Taisyklių reikalavimai, nustatyti juridiniams asmenims, taikomi ir jų filialams, atstovybėms ar bet kokio tipo atskirai esantiems struktūriniais ar kitiems padaliniais, esantiems Savivaldybės teritorijoje.

4. Taisyklių paskirtis – užtikrinti, kad Savivaldybės teritorijoje susidarančios atliekos būtų tvarkomos aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu. Taisyklės reglamentuoja Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimą, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą ir užtikrina, kad šios paslaugos atitiktų aplinkosaugos, techninius-ekonominius, higienos reikalavimus ir Kalvarijos savivaldybės bei Marijampolės regioninio atliekų tvarkymo plano įgyvendinimą nustatančias komunalinių atliekų tvarkymo sąlygas.

5. Taisyklės reglamentuoja viešosios komunalinių atliekų (toliau – atliekos) tvarkymo paslaugos (toliau – paslauga) teikimo reikalavimus Savivaldybės teritorijoje, atliekų turėtojų ir paslaugos teikėjų teises, pareigas ir atsakomybę bei kontrolės mechanizmus ir tvarką.

6. Visi komunalinių atliekų turėtojai, išskyrus Taisyklėse nurodytus atvejus, privalo laikytis Taisyklių reikalavimų ir naudotis Marijampolės regioninės atliekų tvarkymo sistemos teikiamomis paslaugomis bei mokėti už jas nustatyta tvarka.

7. Atliekos tvarkomos laikantis teisės aktuose nustatytos atliekų tvarkymo hierarchijos principų (prevencija, pakartotinis naudojimas, perdirbimas, kitoks panaudojimas, šalinimas).

8. Asmenų prašymai ir skundai nagrinėjami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 26 d. nutarimu Nr. 913 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių ir prašymo, skundo ar kito kreipimosi priėmimo faktą patvirtinančio dokumento formos patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

9. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

9.1. **antrinės žaliavos** - tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir perdirbti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos;

9.2. **atliekų hierarchija** – atliekų tvarkymo prioritetai, išdėstyti eiliškumo tvarka: atliekų prevencija; gaminių pakartotinis naudojimas; atliekų perdirbimas; kitoks atliekų naudojimas; atliekų šalinimas;

9.3. **atliekų turėtojas** - atliekų darytojas arba asmuo, turintis atliekų;

9.4. **atliekų tvarkytojas** - įmonė, kuri surenka ir (ar) veža, ir (ar) naudoja, ir (ar) šalina atliekas, atlieka šių veiklų organizavimą ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą. Prie atliekų tvarkytojų priskiriami prekyautojai atliekomis ar tarpininkai, vykdančys nurodytą veiklą;

9.5. **bendro naudojimo konteineris** – mišrioms atliekoms surinkti skirtas konteineris, kuriuo besinaudojančių atliekų turėtojų skaičius nėra žinomas;

9.6. **bešeimininkės atliekos** – savivaldybės teritorijoje susidariusios atliekos, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma;

9.7. **biologiškai skaidžios atliekos** - bet kokios atliekos, kurios gali skaidytis ar būti suskaidytos aerobiniu ar anaerobiniu būdu, pavyzdžiui, maisto ir virtuvės atliekos, žaliosios atliekos, popieriaus ir kartono, medienos, natūralių audinių atliekos;

9.8. **didelių gabaritų atliekos** - stambūs buities apyvokos daiktai: baldai, langai, durys, dviračiai ir kitos namų ūkyje susidarančios didelių matmenų atliekos, kurios dėl savo dydžio negali būti metamos į mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius. Didelių gabaritų atliekoms nepriskiriamos statybos ir griovimo atliekos, buityje susidarančios pavojingosios, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, naudotos padangos;

9.9. **didžiųjų ir specifinių atliekų surinkimo aikštelė** - aikštelė, įrengta Šilo g. 23, Kušliškių k., Kalvarijos sav., kurioje atliekos priimamos ir tvarkomos aikštelės operatoriaus nustatyta tvarka;

9.10. **elektros ir elektroninės įrangos atliekos** – elektros arba elektroninė įranga įskaitant visas jos sudedamąsias dalis;

9.11. **farmacinės atliekos** - naikintini vaistai;

9.12. **gatvių, šaligatvių ir teritorijų valymo sąšlavos** – gatvių ir kitų teritorijų tvarkymo metu susidarančios atliekos;

9.13. **individualus konteineris** - mišrioms atliekoms surinkti skirtas konteineris, kuris skirtas naudotis tik tam tikram atliekų turėtojui (pvz., individualaus namo gyventojas, pavienis juridinis asmuo) arba aiškiai apibrėžtai atliekų turėtojų grupei (pvz., individualaus namo gyventojai, daugiabučių namų bendrija, juridinių asmenų grupė ir pan.);

9.14. **individualus namas** - atskiras gyvenamasis namas, kuriame įrengti ne daugiau kaip du butai;

9.15. **komunalinės atliekos** - buitinės (buityje susidarančios) atliekos ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas. Šios atliekos Taisyklėse įvardijamos 1–7 prieduose;

9.16. **komunalinių atliekų tvarkymo sutarties standartinės sąlygos** – sąlygos, kurios pateiktos bendram naudojimui ir kurios be derybų su kita šalimi taikomos sudaromose komunalinių atliekų tvarkymo sutartyse, apimančiose sutarties sudarymo, įsigaliojimo, nutraukimo tvarką, sutarties galiojimo terminą, jos keitimo ar nutraukimo sąlygas ir tvarką, paslaugų teikimo tvarką ir sąlygas, atsiskaitymo už paslaugas, šalių teises, pareigas ir atsakomybę už įsipareigojimų nevykdymą, pretenzijų teikimo ir ginčų sprendimo tvarką. Šios sąlygos viešai skelbiamos interneto puslapyje ir yra privalomos visiems atliekų turėtojams;

9.17. **komunalinių atliekų tvarkytojas** - komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo paslaugas teikianti įmonė, teisės aktų nustatyta tvarka sudariusi komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį su UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centru;

9.18. **konteinerių aikštelės** – bendro naudojimo aikštelės, kuriose pastatyti konteineriai pakuočių atliekoms, įskaitant antrines žaliavas, ir (arba) mišrioms atliekoms, ir (arba) biologiškai skaidžioms atliekoms, ir (arba) tekstilės atliekoms rinkti;

9.19. **mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai** - atliekų apdorojimo įrenginiai, esantys šalia Marijampolės regiono nepavojingų atliekų sąvartyno, Uosinės k. 8, Marijampolės savivaldybėje, kur atliekos priimamos ir tvarkomos operatoriaus nustatyta tvarka;

9.20. **mišrios komunalinės atliekos** - atliekų turėtojų neišrūšiuotos arba po pirminio rūšiavimo likusios komunalinės atliekos;

9.21. **nekilnojamojo turto objektas** – pastatai su priklausiniais ir (ar) priskirtais naudoti žemės sklypais ar be jų, žemės sklypai (nurodyti nekilnojamojo turto paskirtyje), kitos patalpos, nepaisant registracijos Nekilnojamojo turto registre;

9.22. **pakuočių atliekos** - pakuotės ir pakuočių medžiagos, pagal atliekų apibrėžimą priskiriamos atliekoms, išskyrus pakuočių gamybos atliekas;

9.23. **pavojingos buities atliekos** - buityje susidarančios atliekos, kurios pasižymi viena ar keliomis pavojingumą lemiančiomis savybėmis ir (ar) atitinka atliekų pavojingumo kriterijus: baterijos, akumulatoriai, buitinės chemijos produktų, dažų, lakų, skiediklių atliekos, cheminėmis medžiagomis užteršta pakuotė, tepalų filtrai, panaudoti tepalai ir kitos naftos produktų atliekos, pavojingų medžiagų turinčios elektros ir elektronikos įrangos, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio;

9.24. **regioninis sąvartynas** - Marijampolės regiono nepavojingų atliekų sąvartynas, esantis Uosinės k. 4, Marijampolės savivaldybėje, kuriame atliekos priimamos ir tvarkomos operatoriaus nustatyta tvarka;

9.25. **sistemos administratorius** - Marijampolės regiono savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, savivaldybės pavedimu savivaldybės teritorijoje atliekantis komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas ir teikiantis atliekų tvarkymo paslaugas - UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras;

9.26. **statybos ir griovimo atliekos** - atliekos, susidarančios statant, rekonstruojant, remontuojant ar griauinant statinius, taip pat statybos gaminių brokas;

9.27. **žaliosios atliekos** - sodų, parkų ir želdynų tvarkymo biologiškai skaidžios atliekos (šakos, lapai, žolė, daržo atliekos);

9.28. **žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė (toliau – kompostavimo aikštelė)** - aikštelė, įrengta Šilo g. 25, Kušliškių k., Kalvarijos sav., kurioje atliekos priimamos ir tvarkomos operatoriaus nustatyta tvarka;

Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos yra suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos teisės aktuose.

III. SAVIVALDYBĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMA

10. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema yra Marijampolės regioninės atliekų tvarkymo sistemos dalis. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema apima visą savivaldybės teritoriją.

11. Marijampolės regioninė atliekų tvarkymo sistema plėtojama bendradarbiaujant penkioms Marijampolės apskrities savivaldybėms – Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono.

12. Taisyklės nustato reikalavimus šioms savivaldybės teritorijoje susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti:

12.1. Biologiškai skaidžioms (įskaitant žaliąsias atliekas) rekomenduojamoms kompostuoti namų ūkio sąlygomis, įskaitant žaliąsias atliekas, susidarančioms bendro naudojimo ir pramonės teritorijose (sąrašas pateikiamas 1 priede);

12.2. pakuočių atliekoms, įskaitant antrines žaliavas, kurias galima mesti į pakuočių atliekų surinkimo konteinerius (sąrašas pateikiamas 2 priede);

12.3. pavojingoms buities atliekoms (sąrašas pateikiamas 3 priede);

12.4. elektros ir elektroninės įrangos atliekoms (sąrašas pateikiamas 4 priede);

12.5. didelių gabaritų atliekoms (sąrašas pateikiamas 5 priede);

12.6. statybos ir griovimo atliekoms (sąrašas pateikiamas 6 priede);

12.7. mišrioms (likusioms po rūšiavimo) komunalinėms atliekoms (sąrašas pateikiamas 7 priede);

12.8. gatvių, šaligatvių ir teritorijų valymo sąšlavoms;

- 12.9. bešeimininkėms atliekomis;
- 12.10. kitoms atliekomis (nepaminėtoms šio 12 punkto papunkčiuose), kurios išskiriamos pagal poreikį teisės aktais, įskaitant Savivaldybės priimtus teisės aktus.
13. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema neapima šių atliekų tvarkymo:
  - 13.1. atliekų, kurių tvarkymo nereglementuoja Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas;
  - 13.2. juridinių asmenų, kurių taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose arba taršos leidimuose nustatytų atliekų tvarkymo reikalavimų negali įvykdyti Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema, atliekų;
  - 13.3. atliekų, už kurias surenkantys ar priimantys asmenys sumoka atliekų turėtojams;
  - 13.4. netinkamų eksploatuoti transporto priemonių ir jų sudedamųjų dalių, išskyrus naudotas padangas;
  - 13.5. farmacinių atliekų;
  - 13.6. pakartotinio naudojimo ir kitų pakuočių, įtrauktų į užstato sistemą;
  - 13.7. fekalijų, srutų, nuotekų, dumblo, kitų skystų atliekų;
  - 13.8. atliekų, kurios surenkamos Savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančiose atliekų surinkimo sistemose.

IV. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ORGANIZAVIMAS IR FINANSAVIMAS

14. Marijampolės regiono savivaldybės bendradarbiauja organizuodamos atliekų tvarkymo sistemą ir kartu yra įsteigusios juridinį asmenį – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorių – UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centrą (toliau – sistemos administratorius).

15. Rengiant detaliuosius planus, techninius projektus ir vykdant daugiabučių namų ar visuomeninės paskirties statinių rekonstrukcijos ar statybos darbus, būtina numatyti ir įrengti mišrių komunalinių atliekų ir pakuočių atliekų (įskaitant antrines žaliavas) surinkimo aikšteles.

16. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema organizuojama vadovaujantis regioniniu ir savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo planu.

17. Apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių tvarkymo sistemą organizuoja gamintojai ir importuotojai arba jų licencijuotos organizacijos (toliau – organizacijos), vadovaudamosi Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo planu ir Aplinkos ministerijos patvirtintais minimaliais komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimais, pagal su sistemos administratoriumi sudarytas bendradarbiavimo sutarčių sąlygas.

18. Apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių tvarkymą visiškai finansuoja organizacijos pagal joms tenkančią rinkos dalį. Pakuočių atliekų surinkimo ir jų tvarkymo sąnaudos neįtraukiamos į gyventojų mokamą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą.

19. Siekiant pagerinti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų atskyrimą iš bendro komunalinių atliekų srauto, Savivaldybės teritorijoje teisės aktų nustatyta tvarka gali būti diegiamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos (toliau - Papildanti atliekų surinkimo sistema). Atliekų turėtojai gali gaminių ir (ar) pakuočių atliekas perduoti Papildančios atliekų surinkimo sistemos operatoriui. Apie šių atliekų surinkimo būdus ir vietas Papildančios atliekų surinkimo sistemos diegėjas informuoja atliekų turėtojus Papildančios atliekų surinkimo sistemos diegimo sąlygose nustatyta tvarka.

20. Komunalinių atliekų tvarkymo sistema finansuojama įmokomis už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, surinktomis iš fizinių ir juridinių asmenų, apmokestintų pagal savivaldybės tarybos patvirtintą metodiką.

21. Atliekų tvarkymo sistemos plėtojimas gali būti finansuojamas iš savivaldybės biudžeto, specialiųjų fondų ir programų, investicinių projektų, kreditų bei privačiomis lėšomis.

22. Savivaldybės teritorijoje susidariusių atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris nebeegzistuoja (bešeimininkių atliekų), tvarkymą organizuoja Savivaldybės administracija.

Tokiomis atliekomis užterštos teritorijos išvalymo ir sutvarkymo bei atliekų surinkimo, transportavimo darbai finansuojami Savivaldybės specialiosios aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšomis arba kitomis Savivaldybės biudžeto lėšomis. Už bešeimininkų atliekų, susikaupusių privačios nuosavybės teise priklausančiuose objektuose, sutvarkymą atsako savininkas, vadovaujantis Taisyklių 40 punktu.

23. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę vadovaujantis teisės aktų ir sudarytų atliekų tvarkymo paslaugų pirkimo sutarčių reikalavimus užtikrina atliekų tvarkytojai.

24. Savivaldybė ar savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius atrenka komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą teikiančius atliekų tvarkytojus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

25. Už atliekų tvarkytojų teikiamų paslaugų kokybės priežiūrą bei kontrolę pagal pasirašytas sutartis atsako Savivaldybė ir (ar) sistemos administratorius.

26. Sistemos administratoriui nepavestas atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas savivaldybė atlieka įstatymų nustatyta tvarka.

V. ATSISKAITYMO UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMĄ PAGRINDAI

27. Nekilnojamojo turto objektų, kurių sąrašas yra patvirtintas Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro įsakymu, esančių savivaldybės teritorijoje savininkai (toliau – nekilnojamojo turto savininkas), valdytojai ar kiti įgalioti asmenys sudaro „Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo sutartis“ su sistemos administratoriumi.

28. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintomis Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarties standartinėmis sąlygomis, šiomis Taisyklėmis, sudaroma „Standartinės fiziniam/juridiniam asmeniui teikiamų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų sutartis“ (toliau – standartinė sutartis).

29. Standartinėje sutartyje apibrėžiamos atliekų tvarkymo organizavimo ir atliekų tvarkymo paslaugų teikimo sąlygos, atitinkančios šių Taisyklių bei kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

30. Standartinė sutartis paskelbiama viešai sistemos administratoriaus interneto svetainėje, Kalvarijos savivaldybės interneto svetainėje, prieš 45 kalendorines dienas iki standartinių sutarčių įsigaliojimo.

31. Administratorius raštu pateikia individualias sutarties sąlygas paslaugos gavėjui, jose pateikiama paslaugos apimtis ir apskaičiuoto mokesčio dydis. Jei paslaugos gavėjai sutinka su pateiktomis individualiai aptartomis sąlygomis laikoma, kad sutartis sudaryta pagal standartines sąlygas. Tokiu atveju sutarties šalys nepasirašo ir laikoma, kad pagal standartines sąlygas sudaryta sutartis yra neterminuota.

32. Jei paslaugos gavėjas nesutinka su pateiktomis individualiomis sąlygomis, jis turi per pasiūlyme nurodytą terminą, kuris turi būti ne trumpesnis kaip 45 kalendorinės dienos nuo administratoriaus pasiūlymo išsiuntimo dienos, kreiptis į administratorių ir sudaryti sutartį pagal individualiai aptartas sąlygas.

33. Atliekų turėtojai, sudarę sutartį pagal standartines sąlygas, turi teisę bet kada kreiptis su prašymu į administratorių dėl sutarties sudarymo pagal individualiai aptartas sąlygas.

34. Pagal individualiai aptartas sąlygas sudaryta sutartis įsigalioja pasirašymo dieną, o paslaugos apimtis pradedamos taikyti nuo kito mėnesio pirmos dienos.

35. Paslaugos gavėjas už suteiktą paslaugą atsiskaito vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais, standartinėje sutartyje ir (ar) kitais tarp šalių sudarytais susitarimais.

36. Paslaugos gavėjas, kuriam teikiama paslauga, perleidęs nekilnojamąjį turtą kito asmens nuosavybėn, privalo apie tai informuoti sistemos administratorių ir iki sutarties nutraukimo dienos visiškai atsiskaityti už suteiktą paslaugą.

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

37. Komunalinių atliekų turėtojai turi teisę:

37.1. gauti šiose Taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatytos kokybės komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą;

37.2. gauti informaciją, susijusią su komunalinių atliekų tvarkymu (t. y. informaciją apie Savivaldybės teritorijoje veikiančius komunalinių atliekų tvarkytojus, jiems priskirtas teritorijas, teikiamas paslaugas, paslaugų kainas ir kt.);

37.3. teikti pasiūlymus paslaugos teikėjui, Savivaldybei, sistemos administratoriui ir organizacijoms dėl atliekų tvarkymo paslaugos kokybės gerinimo;

37.4. informuoti paslaugos teikėjus, Savivaldybę, sistemos administratorių ir organizacijas apie šių Taisyklių reikalavimų nevykdymą.

38. Komunalinių atliekų turėtojai privalo:

38.1. naudotis Savivaldybės organizuojama komunalinių atliekų tvarkymo sistema;

38.2. sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo sutartį su sistemos administratoriumi. Jei atliekų turėtojas, nesudaro komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo sutarties, jam mokestis už paslaugas skaičiuojamas pagal Standartinę komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo sutartį;

38.3. laikydami atliekų hierarchijos, vengti komunalinių atliekų susidarymo;

38.4. susidariusias komunalines atliekas rūšiuoti susidarymo vietoje į šias frakcijas:

38.4.1. žaliąsias atliekas;

38.4.2. pakuočių atliekas, įskaitant antrines žaliavas;

38.4.3. pavojingas atliekas;

38.4.4. elektros ir elektroninės įrangos atliekas;

38.4.5. didelių gabaritų atliekas ir naudotas padangas;

38.4.6. statybines ir griovimo atliekas;

38.4.7. mišrias (likusias po rūšiavimo) atliekas.

38.5. visas 38.4 punkte nurodytas ir išrūšiuotas atliekas tvarkyti vadovaujantis šių Taisyklių nustatyta tvarka;

38.6. laikytis atliekų surinkimo ir tvarkymo objektų operatorių patvirtintų vidaus tvarkos reikalavimų;

38.7. atliekas į konteinerius talpinti taip, kad atliekų surinkimo konteineriai nebūtų perpildyti, t. y. konteinerių dangčiai turi užsidaryti laisvai; reikalui esant prašyti, kad jiems būtų pateikti pageidaujamo tūrio konteineriai ir nustatyti tinkami (patikslinti) konteinerių tuštinimo grafikai;

38.8. naudotis tik tais mišrių (likusių po pirminio rūšiavimo) atliekų surinkimo konteineriais, kuriuos jiems davė/priskyrė atliekų tvarkytojas;

38.9. laikytis konteinerių naudojimosi ir rūšiavimo instrukcijų ir dėti į konteinerius tik tas atliekas, kurioms šie konteineriai yra skirti;

38.10. plauti individualius mišrių komunalinių atliekų ir pakuočių surinkimo konteinerius pagal poreikį;

38.11. užtikrinti, kad specialieji automobiliai netrukdomi privažiuotų prie atliekų konteinerių tuo laiku, kada jie turi būti ištuštinami;

38.12. įmonės, kurių ūkinėje komercinėje veikloje susidaro gamybos atliekos, privalo jas atskirti susidarymo vietoje ir nemaišyti su komunalinėmis atliekomis;

38.13. informuoti sistemos administratorių ir (ar) savivaldybę apie aplinkos teršimą atliekomis ir šių taisyklių nesilaikymą.

39. Komunalinių atliekų turėtojams draudžiama:

39.1. talpinti (mesti) atliekas į tam tikslui neskirtus konteinerius;

39.2. maišyti komunalines atliekas su gamybinės ir kitos ūkinės veiklos atliekomis;

39.3. savavališkai pakeisti kolektyvinio (bendro) konteinerio stovėjimo vietą (išskyrus individualius konteinerius);

39.4. užstatyti transporto priemonėmis komunalinių atliekų konteinerių aikštelių ar stovėjimo vietų aptarnavimo zonas;

- 39.5. presuoti ar grūsti atliekas į mišrių komunalinių atliekų konteinerius;
- 39.6. komunalinių atliekų turėtojams draudžiama išmesti komunalines atliekas gatvėse, aikštėse, skveruose, parkuose, miškuose, laukuose ir kitur bei palikti jas šalia komunalinių ir pakuočių atliekų konteinerių;
- 39.7. atliekas užkasti, vežti ir (ar) išmesti į laukus, miškus bei kitas tam neskirtas vietas;
- 39.8. privačiose teritorijose susidariusias žaliąsias atliekas pernešti į bendro naudojimo teritorijas;
- 39.9. gadinti ir laužyti konteinerius;
- 39.10. raustis konteineriuose, imti iš jų atliekas ir (ar) antrines žaliavas, įskaitant pakuočių atliekas;
- 39.11. mišrias komunalines atliekas mesti į kitiems asmenims priklausančius ar kitiems atliekų turėtojams priskirtus mišrių komunalinių atliekų konteinerius (pvz., atvežti mišrias komunalines atliekas iš individualių namų valdų ar kolektyvinių sodų į daugiabučių namų konteinerius ir pan.).
40. Žemės sklypų savininkai, valdytojai ar naudotojai yra atsakingi už atliekų surinkimą ir išvežimą iš savo žemės sklypų, nesvarbu, ar tas sklypas įregistruotas VĮ Registrų centre, ar ne.
41. Jei atliekų surinkimo priemonė tampa netinkama naudoti dėl atliekų turėtojo kaltės, ji keičiama atlygintinai.

VII. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

42. Komunalinių atliekų tvarkytojai vykdo sistemos administratoriaus nustatytus reikalavimus ir užduotis, skirtas komunalinių atliekų tvarkymo sistemai įgyvendinti.
43. Komunalinių atliekų tvarkytojai turi teisę patikrinti aptarnaujamų komunalinių atliekų konteinerių turinį ir rūšiavimo kokybę.
44. Komunalinių atliekų tvarkytojai privalo:
- 44.1. teikti paslaugas pagal Aplinkos ministro 2012-10-23 įsakymu Nr. D1-857 nustatytus minimalius komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės ir kitų teisės aktų reikalavimus ir sutarties su sistemos administratorium sąlygas;
- 44.2. neimant papildomo mokesčio pateikti atliekų turėtojams atitinkamo dydžio jų poreikius atitinkančius mišrių komunalinių atliekų konteinerius;
- 44.3. tinkamai paženklinti konteinerius - ant konteinerių priekinės dalies turi būti pateikta informacija (užklijuotas lipdukas) apie komunalinių atliekų tvarkytoją (įmonės pavadinimas, adresas, nemokamų pokalbių telefono linijos numeris, skirtas skundų (prašymų) teikimui), konteinerio paskirtį ir kita sistemos administratoriaus reikalaujama informacija;
- 44.4. komunalinių atliekų surinkimui naudoti saugius žmonių sveikatai ir aplinkai konteinerius, atitinkančius teisės aktų ir sistemos administratoriaus nustatytus reikalavimus;
- 44.5. mišrių komunalinių atliekų surinkimo iš atliekų surinkimo priemonių ir vežimo metu nemaišyti su pakuočių atliekomis, antrinėmis žaliavomis ar kitomis atskirai surenkamomis atliekomis;
- 44.6. konteinerius tuštinti pagal sudarytą ir su sistemos administratoriumi suderintą grafiką, kuris viešai skelbiamas komunalinių atliekų tvarkytojo, Savivaldybės ir sistemos administratoriaus interneto svetainėse, spaudoje ir kituose atliekų turėtojams prieinamuose šaltiniuose bei tiesiogiai pateikiamas atliekų turėtojams (toliau - grafikas). Pasikeitus mišrių komunalinių atliekų surinkimo grafikui, jis turi būti paskelbiamas per 5 darbo dienas didžiausią tiražą turinčiuose Marijampolės regiono kiekvienos savivaldybės vietiniuose laikraščiuose, Sistemos organizatoriaus ir atliekų surinkimo paslaugos teikėjo internetinėse svetainėse bei nedelsiant telefonu, bet ne ilgiau kaip per 5 darbo dienas, informuojami Marijampolės regiono kiekvienos savivaldybės seniūnijų seniūnai;
- 44.7. ištuštintus kolektyvinius (bendrus) konteinerius grąžinti į jų nuolatinę stovėjimo vietą, o individualius konteinerius pastatyti į tą pačią vietą, iš kurios buvo paimti, po ištuštavimo uždaryti konteinerių dangčius;

44.8. konteinerių ištuštinimo metu užtikrinti konteinerių aikštelės ar konteinerių stovėjimo vietos tvarką ir švarią aplinką 5 m atstumu aplink konteinerių aikštelę ar konteinerio stovėjimo vietą (5 m skaičiuojant nuo kiekvieno konteinerio išorinės kraštinės), surenkant išsibarsčiusias komunalines atliekas bei komunalines atliekas, kurios paliekamos maišeliuose ar kitoje pakuotėje prie pilnų joms skirtų konteinerių;

44.9. rinkti komunalines atliekas visomis darbo dienomis bei valstybinių švenčių dienomis. Mišrios komunalinės atliekos turi būti surenkamos slenkančiu grafiku, atliekų surinkimo savaitės dienos konkrečioje vietovėje turi sutapti;

44.10. reguliariai plauti ir dezinfekuoti bendro naudojimo mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius vadovaudamiesi higienos reikalavimais ir Savivaldybės nustatyta tvarka, bet ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Dezinfekavimui naudojami biocidai turi atitikti Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktais nustatytus reikalavimus. Individualius mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius turi plauti ir (ar) dezinfekuoti atliekų turėtojai;

44.11. pavogtus, netinkamus naudoti ir (ar) sugadintus konteinerius be papildomo mokesčio suremontuoti ar pakeisti kitais to paties dydžio, taip pat aptarnaujamais ir tos pačios paskirties kokybiškais konteineriais ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo informacijos apie surinkimo priemonės netinkamumą gavimo ar sužinojimo dienos ir apie tokį keitimą indentifikavimo sistemos pagalba tiesiogiai internetu informuoti sistemos administratorių;

44.12. didelio gabarito, buityje susidarančias pavojingasias bei elektros ir elektroninės įrangos atliekas rinkti apvažiuojant atliekų turėtojus pagal su sistemos administratoriumi suderintą grafiką tokiu dažnumu, kuris numatytas šiose Taisyklėse ir sutarties su sistemos administratoriaus sąlygose;

44.13. laikytis atliekų surinkimo ir išvežimo grafikų ir, esant pakartotiniam konteinerių perpildymo faktui, informuoti sistemos administratorių, kuris nusprendžia, ar būtina pastatyti papildomą ar didesnės talpos konteinerį, ir apie tai raštu gavus informaciją iš sistemos administratoriaus, pastatyti papildomą ar didesnės talpos konteinerį;

44.14. komunalinių atliekų turėtojams periodiškai skelbti spaudoje ir kituose atliekų turėtojams prieinamuose šaltiniuose konteineriais surenkamų mišrių komunalinių atliekų, pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų išvežimo grafikus, buityje susidarančių pavojingųjų atliekų, didelių gabaritų, elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo apvažiavimo būdu grafikus;

44.15. fiksuoti ir įspėti atliekų turėtojus, kurie nesilaiko šių Taisyklių reikalavimų;

44.16. visus gautus skundus spręsti tinkamai ir laiku bei nedelsiant imtis veiksmų trūkumams pašalinti; atliekų turėtojų pranešimus dėl teikiamos paslaugos, nesvarbu, ar jie pateikiami tiesiogiai iš atliekų turėtojų, ar per sistemos administratorių, išspręsti per 24 valandas;

44.17. kontroliuoti atskirai surenkamų komunalinių atliekų pirminio rūšiavimo kokybę;

44.18. teikti informaciją sistemos administratoriui vadovaujantis šiose Taisyklėse ir sutartyje su sistemos administratoriumi nustatyta tvarka.

45. Komunalinių atliekų tvarkytojai turi teisę atsisakyti tuštinti konteinerius šiais atvejais:

45.1. jei atliekų turėtojai nepristato (neištumia) atliekų surinkimo individualių konteinerių į suderintą vietą nustatytu laiku;

45.2. yra kliūčių ar grėsmių paslaugos teikėjo personalui, kurios neleidžia ar trukdo suteikti paslaugą (pvz., jei konteinerių stovėjimo vietos ar aikštelės užstatytos transporto priemonėmis, jei nugenėtos medžių šakos, jei sudėtingos meteorologinės sąlygos, jei konteineriai yra uždaroje teritorijoje užrakinti ir pan.);

45.3. jei atliekų surinkimo priemonėse yra daiktai ir (ar) atliekos, kurių buvimas juose neleistinas pagal atliekų surinkimą ir tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus ir šias Taisykles ir (ar) kelia pavojų žmogaus saugumui ir (ar) aplinkai.

46. Jei komunalinių atliekų tvarkytojas dėl šių Taisyklių 45 punkte nurodytų priežasčių negali ištuštinti konteinerio (-ių), komunalinių atliekų tvarkytojas šį faktą užregistruoja ir apie tai informuoja atliekų turėtoją ir sistemos administratorių. Esant reguliariems (pasikartojantiems) atvejams, komunalinių atliekų tvarkytojas turi informuoti sistemos administratorių.

47. Jei komunalinių atliekų tvarkytojas dėl blogų privažiavimo sąlygų (pvz., dėl nenuvalyto kelio esant sudėtingoms meteorologinėms sąlygoms) negali ištuštinti konteinerių nustatytą dieną, apie tai turi būti informuojamas seniūnas ir sistemos administratorius, o atliekų turėtojai turi kaupti susidarančias mišrias komunalines atliekas maišuose, kurie bus surinkti iš karto po kelio nuvalymo komunalinių atliekų tvarkytojo pasirinktu laiku, bet ne vėliau kaip po 1 darbo dienos, gavus žodinę ar rašytinę informaciją iš seniūnų apie blogų privažiavimo sąlygų pašalinimą.

VIII. BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

48. Komunalinių atliekų turėtojai žaliąsias atliekas privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų jų susidarymo vietoje:

48.1. komunalinių atliekų turėtojai, kurie turi galimybes žaliąsias atliekas kompostuoti, turi tai daryti komposteryje, savo privačioje valdoje specialiai tam skirtoje vietoje su kitomis rekomenduojamomis kompostuoti atliekomis;

48.2. komunalinių atliekų turėtojai, kurie neturi galimybių ar nepageidauja kompostuoti atliekų individualių namų ūkių teritorijose, atskirtas žaliąsias atliekas turi:

48.2.1. pristatyti į žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę, kuri yra įrengta Šilo g. 25, Kušliškių k., Kalvarijos sav.

48.2.2. ribotais kiekiais pristatyti į artimiausią didžiųjų ir specifinių atliekų surinkimo aikštelę.

49. Rekomenduojamų kompostuoti namų ūkio sąlygomis atliekų sąrašas pateikiamas šių taisyklių 1 priede.

50. Žaliąsias atliekas draudžiama mesti į kitus šioms atliekoms neskirtus konteinerius ar palikti šalia jų konteinerių aikštelėse.

51. Miesto daugiabučių namų ir kitų nekilnojamo turto objektų priežiūros metu susidarančias žaliąsias atliekas miestą tvarkančios įmonės gali pristatyti į savivaldybės žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę sutartiniais pagrindais.

52. Žaliąsias atliekas, kurios susidaro tvarkant kapaviečių ir kapinių teritorijas, gyventojai privalo atskirti nuo kitų atliekų jų susidarymo vietoje ir išmesti į tam skirtus surinkimo konteinerius arba kapinių administratoriaus nurodytas vietas.

53. Komunalinių atliekų tvarkytojas ir (ar) kapines prižiūrinti įmonė ir (ar) seniūnija iš kapinių surinktas žaliąsias atliekas gali pristatyti į savivaldybės žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę.

54. Kitos biologiškai skaidžios atliekos iš viešbučių, motelių, restoranų, viešojo maitinimo įstaigų, mažmeninės prekybos įmonių, maisto perdirbimo įmonių, žemės ūkio produkcijos saugyklų ar kt. įmonių, kurių tvarkymui nekeliami veterinariniai reikalavimai, gali būti pristatomos į kompostavimo aikšteles sutartiniais pagrindais.

IX. PAKUOČIŲ ATLIEKŲ, ĮSKAITANT ANTRINES ŽALIAVAS, TVARKYMAS

55. Atliekų, kurias galima mesti į pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo konteinerius, sąrašas pateikiamas šių taisyklių 2 priede.

56. Komunalinių atliekų turėtojai pakuočių atliekas ir kitas antrines žaliavas privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų jų susidarymo vietoje.

57. Pakuočių atliekos (išskyrus stiklo) individualių namų ūkiuose talpinamos į tam skirtus 0,24 m³ talpos mėlynos spalvos pakuočių atliekų surinkimo konteinerius. Šie konteineriai – tuštinami ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį.

58. Stiklo pakuočių atliekos individualių namų ūkiuose talpinamos į tam skirtus 0,12 m³ talpos žalios spalvos pakuočių atliekų surinkimo konteinerius. Šie konteineriai – tuštinami ne rečiau kaip 1 kartą per 3 mėnesius.

59. Individualių namų ūkiai gali papildomai naudotis bendro naudojimo surinkimo aikštelėmis ir didžiųjų ir specifinių atliekų surinkimo aikštelėmis.

60. Daugiabučių namų atliekų turėtojai pakuočių atliekas turi išmesti į bendro naudojimo surinkimo aikštelėse pastatytus bendrojo naudojimo antrinių žaliavų surinkimo konteinerius ir papildomai gali naudotis didžiųjų atliekų surinkimo aikštelėmis.

61. Savivaldybės teritorijoje pakuočių atliekoms, įskaitant antrines žaliavas, surinkti naudojami bendro naudojimo 1,1 m³, 1,8 m³ ar 2,5 m³ talpos konteineriai: stiklo (žalios spalvos), popieriaus ir kartono (mėlynos spalvos), plastiko, metalo ir visų likusių pakuočių atliekoms (geltonos spalvos).

62. Esant poreikiui gali būti naudojami ir kitokios talpos antrinių žaliavų surinkimo konteineriai. Jeigu antrinių žaliavų gabaritai netinka antrinių žaliavų surinkimo konteineriams, jas reikia susmulkinti arba tvarkyti kaip didelių gabaritų atliekas.

63. Paslaugų teikimo grafikas skelbiamas Savivaldybės ir sistemos administratoriaus interneto tinklalapiuose.

64. Draudžiama bendro naudojimo pakuočių atliekų surinkimo konteineriuose deginti atliekas, raustis juose, išimti iš jų atliekas.

65. Draudžiama šalia bendro naudojimo pakuočių atliekų surinkimo konteinerių palikti atliekas.

66. Surenkamos ir vežamos skirtingų rūšių, atskirose atliekų surinkimo priemonėse surinktos pakuočių atliekos negali būti maišomos tarpusavyje ir (ar) su mišriomis komunalinėmis atliekomis.

67. Individualūs pakuočių atliekų surinkimo konteineriai tuštinami nuo 7.00 iki 22.00 val.

68. Pakuočių atliekų surinkimo konteineriai, esantys šalia individualių namų ar jų žemės sklypuose, konteinerių tuštinimo dieną iki 7 val. turi būti išstumiami ir pastatomi prie važiuojamosios dalies, kuria organizuojamas antrinių žaliavų surinkimo maršrutas. Aplink išstumtą antrinių žaliavų surinkimo konteinerį turi būti 0,5 m erdvė.

69. Jeigu komunalinių atliekų turėtojas konteinerių tuštinimo dieną į nurodytas vietas pakuočių atliekų surinkimo konteinerių neišstumia, atliekos surenkamos kitą pagal paslaugų teikimo grafiką nustatytą konteinerių tuštinimo dieną.

70. Atliekų tvarkytojas turi teisę neištuštinti individualaus pakuočių atliekų surinkimo konteinerio, jeigu tuštinimo metu nustatyta, jog konteineryje yra kitokių atliekų, nei numatyta į tokius konteinerius mesti. Paslaugos teikėjas apie tai raštu turi pranešti komunalinių atliekų turėtojui ir sistemos administratoriui.

71. Komunalinių atliekų turėtojai pakuočių atliekas gali pristatyti į artimiausią didžiųjų atliekų surinkimo aikštelę.

72. Įmonės ir įstaigos gali naudotis savivaldybės sukurta pakuočių atliekų surinkimo sistema arba tvarkyti jas pagal dvišales sutartis su atliekų tvarkytojais.

73. Gali būti taikomos ir kitos antrinių žaliavų surinkimo iš komunalinių atliekų turėtojų priemonės. Informacija apie papildomas antrinių žaliavų surinkimo priemones skelbiama Savivaldybės ir sistemos administratoriaus interneto tinklalapiuose.

74. Pakuočių atliekų tvarkymo užduotims įgyvendinti teisės aktų nustatyta tvarka gamintojai ir importuotojai gali diegti papildomas pakuočių atliekų surinkimo priemones. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos diegimo sąlygos turi būti suderintos su savivaldybe teisės aktų nustatyta tvarka. Informacija apie papildomas pakuočių atliekų surinkimo priemones skelbiama Savivaldybės ir sistemos administratoriaus interneto tinklalapiuose.

75. Viešųjų renginių metu renginių organizatoriai privalo užtikrinti, kad būtų pastatyti laikinieji specialieji konteineriai ir (ar) kitos priemonės (maišai), skirti ne tik mišrioms komunalinėms atliekoms, bet ir pakuočių atliekoms surinkti. Konteineriai ir (ar) kitos priemonės bei jų pastatymo vietos turi būti estetiški ir patogūs renginio lankytojams, atitikti visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Organizatoriai turi atsakyti už renginiui skirtos vietos sutvarkymą, atliekų išvežimą ir apmokėti susidariusių atliekų sutvarkymo išlaidas.

X. PAVOJINGŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

76. Komunalinių atliekų turėtojai pavojingas buities atliekas privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų jų susidarymo vietoje.

77. Pavojingų buities atliekų sąrašas pateikiamas šių taisyklių 3 priede.

78. Komunalinių atliekų turėtojai pavojingas buities atliekas pristato į artimiausią didžiųjų ir specifinių atliekų surinkimo aikštelę.

79. Komunalinių atliekų turėtojai susidariusius senus vaistus turi perduoti vaistinėms, kurios šias atliekas priima Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.

80. Komunalinių atliekų turėtojai nešiojamų baterijų ir akumuliatorių atliekas gali pristatyti į nešiojamų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo vietas (mokyklose, kitose švietimo įstaigose, parduotuvėse ir pan.), kurių sąrašas skelbiamas savivaldybės ir sistemos administratoriaus interneto tinklalapiuose, arba perduoti nešiojamų baterijų ir akumuliatorių platintojams (pardavėjams), kurie turi priimti šias atliekas nemokamai ir nereikalaudami pirkti naują bateriją ar akumuliatorių, taip pat gali pristatyti į artimiausią didžiųjų ir specifinių atliekų surinkimo aikštelę.

81. Baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo užduotims įgyvendinti gamintojai ir importuotojai gali diegti papildomas baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo priemones. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos diegimo sąlygos turi būti suderintos su savivaldybe teisės aktų nustatyta tvarka. Informacija apie papildomas baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo priemones skelbiama savivaldybės ir sistemos administratoriaus interneto tinklalapiuose.

82. Komunalinių atliekų turėtojai butyje susidarančias pavojingąsias atliekas gali perduoti atliekų tvarkytojui, kai jis jas surenka apvažiavimo būdu ne rečiau kaip 2 kartus per metus pagal grafiką ir griežtai laikantis informacijoje apie šių atliekų surinkimą nurodytos tvarkos.

83. Buityje susidarančias pavojingąsias atliekas draudžiama mesti į mišrių komunalinių atliekų ar pakuočių atliekų bei kitų antrinių žaliavų konteinerius ar palikti šalia jų konteinerių aikštelėse.

XI. ELEKTROS IR ELEKTRONINĖS ĮRANGOS ATLIEKŲ TVARKYMAS

84. Komunalinių atliekų turėtojai elektros ir elektroninės įrangos atliekas privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų jų susidarymo vietoje.

85. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų sąrašas pateikiamas šių Taisyklių 4 priede.

86. Komunalinių atliekų turėtojai elektros ir elektroninės įrangos atliekas pristato į artimiausią didžiųjų ir specifinių atliekų surinkimo aikštelę.

87. Komunalinių atliekų turėtojai elektros ir elektroninės įrangos atliekas perduoda komunalinių atliekų tvarkytojui, kai jis jas surenka apvažiavimo būdu ne rečiau kaip 2 kartus per metus pagal grafiką.

88. Komunalinių atliekų turėtojai susidariusias elektros ir elektroninės įrangos atliekas gali pristatyti į elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo vietas (mokyklose, kitose švietimo įstaigose, parduotuvėse ir pan.), kurių sąrašas skelbiamas Savivaldybės ir sistemos administratoriaus interneto tinklalapiuose.

89. Teisės aktų nustatyta tvarka perduoti elektros ir elektroninės įrangos platintojams (pardavėjams), kurie privalo, nereikalaudami papildomai sumokėti, priimti vartotojo atiduodamas butyje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas tuo atveju, jei vartotojo atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekos yra tos pačios paskirties kaip jo perkama elektros ir elektroninė įranga ir jei atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekis (skaičiuojant įrangos vienetais) atitinka perkamos elektros ir elektroninės įrangos kiekį. Platintojai (pardavėjai) prekybos vietoje privalo informuoti vartotojus apie tai, kaip jie gali atiduoti šias atliekas platintojams.

90. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduotims įgyvendinti gamintojai ir importuotojai gali diegti papildomas elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo priemones. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos

diegimo sąlygos turi būti suderintos su savivaldybe teisės aktų nustatyta tvarka. Informacija apie papildomas baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo priemonės skelbiama Savivaldybės ir sistemos administratoriaus interneto tinklalapiuose.

XII. DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

91. Komunalinių atliekų turėtojai didelių gabaritų atliekas privalo pristatyti į artimiausią didžiųjų ir specifinių atliekų surinkimo aikštelę.

92. Didelių gabaritų atliekos iš atliekų turėtojų taip pat yra surenkamos apvažiavimo būdu pagal grafiką ne rečiau kaip 2 kartus per metus.

93. Atliekų turėtojas mėnesis iki apvažiavimo būdo datos gali registruotis telefonu dėl atliekų surinkimo. Didžiosios, buities pavojingos ir buities elektros ir elektroninės įrangos atliekos surenkamos tik iš užsiregistravusių atliekų turėtojų. Registruojantis atliekų turėtojui nurodomas atliekų surinkimo laikas ir atliekų surinkimo vieta.

94. Didelių gabaritų atliekos iš atliekų turėtojų turi būti renkamos atskiromis transporto priemonėmis ir vežamos į didžiųjų ir specifinių atliekų surinkimo aikšteles arba kitus sistemos administratoriaus nurodytus komunalinių atliekų apdorojimo įrenginius.

95. Apie apvažiavimų laiko grafikus komunalinių atliekų tvarkytojas turi paskelbti didžiausią tiražą turinčiuose vietiniuose laikraščiuose, komunalinių atliekų tvarkytojo ir sistemos administratoriaus internetinėse svetainėse likus ne mažiau kaip 4 savaitėms iki tokio apvažiavimo vykdymo. Komunalinių atliekų tvarkytojas taip pat privalo telefonu apie planuojamas tokių apvažiavimų datas informuoti seniūnus.

96. Didelių gabaritų atliekų sąrašas pateikiamas šių Taisyklių 5 priede.

97. Variklinių transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto metu susidariusios netinkamos naudoti padangos turi būti paliekamos variklinių transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą atliekančioms įmonėms teisės aktų nustatyta tvarka.

98. Komunalinių atliekų turėtojai nemokamai gali atiduoti naudotas padangas padangų platintojams, jeigu atiduodamos padangų atliekos skirtos tam pačiam transporto priemonės tipui ir padangų atliekų skaičius (skaičiuojant vienetais) atitinka atliekų turėtojo perkamų padangų skaičių.

99. Draudžiama didelių gabaritų atliekas, naudotas padangas mesti į mišrių komunalinių atliekų, antrinių žaliavų ar kitus šioms atliekoms neskirtus konteinerius ar palikti šalia jų.

XIII. STATYBINIŲ IR GRIOVIMO ATLIEKŲ TVARKYMAS

100. Taisyklės reglamentuoja statybinių ir griovimo atliekų, susidarančių atliekant smulkius patalpų statybos (griovimo) ar remonto darbus, kuriems vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka nėra privalomas statybos leidimas ar rašytinis pritarimas statinio projektui, tvarkymą.

101. Statybos ir griovimo atliekų sąrašas pateikiamas šių Taisyklių 6 priede.

102. Atliekų turėtojai statybines ir griovimo atliekas (įskaitant atliekas, užterštas pavojingomis medžiagomis, pvz., asbesto turinčias atliekas) privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų jų susidarymo vietoje, sudėti į patvarius maišus ar dėžes ir pristatyti į artimiausią didžiųjų ir specifinių atliekų surinkimo aikštelę arba inertinių atliekų aikštelę (esančią Uosinės k. 4, Marijampolės savivaldybėje).

103. Statybines ir griovimo atliekas, susidarančias statant, rekonstruojant, remontuojant ar griaunant statinius, kai tokiems darbams reikalingas statybos leidimas, tvarko atliekų tvarkytojai, nustatyta tvarka turintys teisę teikti tokių atliekų tvarkymo paslaugas, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintomis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis, pagal individualias sutartis.

104. Statybines ir griovimo atliekas draudžiama šalinti į mišrių komunalinių atliekų ar pakuočių atliekų surinkimo konteinerius.

XIV. MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ (LIKUSIŲ PO PIRMINIO RŪŠIAVIMO) ATLIEKŲ

TVARKYMAS

105. Komunalinių atliekų turėtojai mišrias komunalines, tai yra po priminio rūšiavimo likusias atliekas, turi patalpinti į mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius.

106. Mišrios komunalinės atliekos priimamos Marijampolės regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginyje, esantyje Uosinės k. 8, Marijampolės sen., Marijampolės sav.

107. Atliekų, kurios gali būti talpinamos į mišrių komunalinių atliekų konteinerius, sąrašas pateiktas šių taisyklių 7 priede.

108. Pageidautina, kad komunalinių atliekų turėtojai, prieš talpindami mišrias komunalines atliekas į konteinerį, jas sudėtų į biologiškai skaidžius maišelius.

109. Individualių namų atliekų turėtojai naudojami 0,08 m³, 0,12 m³, 0,24 m³ ar 1,1 m³ talpos konteineriais.

110. Daugiabučių namų atliekų turėtojai naudojami bendro naudojimo 1,1 m³ konteineriais, kurių skaičius mišrių komunalinių atliekų aikštelėje statomas pagal poreikį. Esant poreikiui gali būti naudojami ir kitokios talpos konteineriai.

111. Juridiniai asmenys, turintys nuosavas teritorijas, naudojami individualiais 0,08 m³, 0,12 m³, 0,24 m³ ar 1,1 m³ talpos konteineriais, kurių dydis ir skaičius yra statomas pagal poreikį, bet laikosi minimalių Savivaldybės tarybos patvirtintų atliekų susidarymo normų. Juridiniai asmenys, kurie neturi nuosavų teritorijų, naudojami bendro naudojimo konteineriais.

112. Konteineriais aprūpina ir juos keičia komunalinių atliekų tvarkytojas. Netinkamą naudoti ir (ar) sugadintą surinkimo priemonę komunalinių atliekų tvarkytojas turi pakeisti ar suremontuoti ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo informacijos apie surinkimo priemonės netinkamumą gavimo ar sužinojimo dienos, išskyrus atvejus, kai individualūs konteineriai sugadinti dėl atliekų turėtojo kaltės.

113. Mišrios komunalinės atliekos iš daugiabučių namų bendro naudojimo konteinerių vežamos ne rečiau kaip 3 kartus per savaitę, o konkretus išvežimo dažnumas nustatomas paslaugų teikimo sutartyje.

114. Mišrios komunalinės atliekos iš juridinių asmenų, turinčių nuosavas teritorijas, vežamos visus metus ne rečiau kaip du kartus per mėnesį.

115. Bendrojo naudojimo mišrių komunalinių atliekų konteineriai, esantys prie poilsiaviečių, kurių sąrašą tvirtina Savivaldybės administracija, tuštinami: šiltuoju metų periodu – 1 kartą per savaitę, šaltuoju metų periodu netuštinami.

116. Renginių metu komunalinės atliekos tvarkomos vadovaujantis Kalvarijos miesto tvarkymo ir švaros taisyklių nustatytais reikalavimais.

117. Mišrių komunalinių atliekų konteineriai negali būti perpildyti, konteinerių dangčiai turi laisvai užsidaryti, o konteineriai be dangčių turi būti užpildyti tik iki viršutinio konteinerio krašto (be kaupo). Atliekos negali būti presuojamos ar grūdomos į konteinerius.

118. Už individualių konteinerių sanitarinę higieninę būklę atsako komunalinių atliekų turėtojas, už bendro naudojimo – komunalinių atliekų tvarkytojas.

119. Komunalinių atliekų tvarkytojas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį privalo plauti ir dezinfekuoti bendro naudojimo mišrių komunalinių ir pakuočių atliekų surinkimo konteinerius, vadovaudamasis higienos reikalavimais. Dezinfekavimui naudojami biocidai turi atitikti Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktais nustatytus reikalavimus.

120. Draudžiama bendro naudojimo mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriuose deginti atliekas, raustis juose, išimti iš jų atliekas. Draudžiama pilti atliekas šalia bendro naudojimo mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių.

121. Juridiniai asmenys prie statinių valdomuose žemės sklypuose konteinerių aikšteles įrengia savo lėšomis ir garantuoja sąlygas paslaugos teikėjui privažiuoti prie konteinerių ir juos ištuštinti.

122. Mišrios komunalinės atliekos iš komunalinių atliekų turėtojų renkamos pagal paslaugos teikėjo nustatytą mišrių komunalinių atliekų surinkimo maršrutą ir paslaugų teikimo

grafiką. Paslaugų teikimo grafikas skelbiamas Savivaldybės ir sistemos administratoriaus interneto tinklalapiuose. Paslaugos teikėjas privalo informuoti komunalinių atliekų turėtojus apie mišrių komunalinių atliekų surinkimo laiką ir kitas sąlygas paštu siunčiamais informaciniais pranešimais.

123. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai tuštinami nuo 7.00 iki 22.00 val. Konteineriai, esantys šalia individualių namų ar jų žemės sklypuose, juridinių asmenų patalpose ar jų žemės sklypuose (jei prie jų nėra privažiavimo kelio), daugiabučių namų patalpose ar prie jų įrengtose aikštelėse (jei prie jų nėra privažiavimo kelio), konteinerių tuštinimo dieną iki 7.00 val. turi būti išstumiami ir pastatomi kiek įmanoma arčiau važiuojamosios dalies, kuria organizuojamas mišrių komunalinių atliekų surinkimo maršrutas. Aplink išstumtą mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerį turi būti 0,5 m erdvė. Jeigu komunalinių atliekų turėtojas konteinerių tuštinimo dieną į nurodytas vietas konteinerių neišstumia, mišrios komunalinės atliekos surenkamos kitą pagal paslaugų teikimo grafiką nustatytą konteinerių tuštinimo dieną.

124. Konteinerių stovėjimo aikštelės įrengiamos Savivaldybės ir (ar) sistemos administratoriaus lėšomis pagal nustatyta tvarka suderintus projektus. Konteinerių stovėjimo vietas ar aikšteles, remiantis nustatyta aikštelių vietos parinkimo tvarka (reglamentu), atsižvelgusi į komunalinių atliekų turėtojų pasiūlymus, nustato Savivaldybės administracija.

125. Įrengtose aikštelėse kartu su mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriais statomi ir antrinių žaliavų (įskaitant pakuotes) konteineriai.

126. Sodininkų ir garažų bendrijų teritorijose mišrių komunalinių atliekų surinkimo kolektyvinių (bendrų) konteinerių stovėjimo vietas ar aikštelės parenkamos pagal susitarimą su bendrijos atstovais, jos yra tvirtinamos schemose.

127. Konteinerių stovėjimo aikštelėse ir jų aptarnavimo zonoje draudžiama statyti transporto priemones. Privažiavimai prie kolektyvinių konteinerių, suderinus su Savivaldybės administracija, pažymimi geltona brūkšnine linija, draudžiančia autotransporto priemonių stovėjimą.

128. Viešųjų renginių metu renginių organizatoriai privalo užtikrinti, kad būtų pastatyti laikinieji specialieji konteineriai, skirti mišrioms komunalinėms atliekoms surinkti. Konteineriai ir jų pastatymo vietas turi būti estetiški ir patogūs renginio lankytojams, atitikti visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Organizatoriai turi atsakyti už renginiui skirtos vietos sutvarkymą, atliekų išvežimą ir apmokėti susidariusių atliekų sutvarkymo išlaidas.

129. Konteinerių tuštinimo metu konteinerių tuštinimo vietoje tvarką ir švarią aplinką užtikrina komunalinių atliekų tvarkytojas.

XV. GATVIŲ, ŠALIGATVIŲ IR KITŲ TERITORIJŲ VALYMO SĄŠLAVŲ TVARKYMAS

130. Už gatvėse, šaligatviuose ir kitose teritorijose (viešosiose erdvėse) susikaupusių sąšlavų išvežimą atsakingos teritorijas valančios ir prižiūrinčios įmonės bei teritorijų savininkai.

131. Gatvių ir kitų teritorijų tvarkymo metu susidaranti sąšlavo gali būti šalinamos Marijampolės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne. Už šių atliekų šalinimą sąvartyne turi mokėti įmonė, kuri vykdo teritorijos priežiūrą ir pristato šias atliekas į sąvartyną.

132. Draudžiama gatvių, šaligatvių ir kitų teritorijų valymo sąšlavas pilti į komunalinių atliekų konteinerius ar palikti šalia jų konteinerių aikštelėse.

133. Individualiose namų valdose susidariusios kiemo valymo sąšlavos nedideliais kiekiais gali būti pilamos į mišrių komunalinių atliekų konteinerius.

XVI. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

134. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimą, plėtojimą ir eksploatavimą reglamentuojantys dokumentai yra vieši ir prieinami visuomenei. Visi fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę su jais susipažinti įstatymų nustatyta tvarka. Kalvarijos savivaldybės

atliekų tvarkymo taisyklės skelbiamos Savivaldybės bei sistemos administratoriaus interneto svetainėje arba vietinėje spaudoje.

135. Atliekų turėtojai Aplinkos ministro patvirtintuose Minimaliuose komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimuose nustatyta tvarka informuojami apie komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas, Savivaldybės teritorijoje veikiančius komunalinių atliekų tvarkytojus, jiems priskirtas teritorijas, paslaugų kainas ir pan. Ši informacija teikiama Savivaldybės, sistemos administratoriaus ir komunalinių atliekų tvarkytojo interneto svetainėse, buveinėse raštu, telefonu ar kitomis elektroninio ryšio priemonėmis nemokamai.

136. Komunalinių atliekų tvarkytojas (-ai), pasinaudodamas (-i) įvairiais jam (jiems) prieinamais būdais, privalo periodiškai informuoti atliekų turėtojus apie esamus atliekų tvarkymo įrenginius ir sistemas, savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos plėtojimo ir eksploatavimo ypatumus, teikiamas paslaugas, antrinių žaliavų ir pakuočių atskyrimo būdus ir ypatumus siekiant surinkti geros kokybės antrines žaliavas, atliekų pavojingumą ir pavojingų atliekų surinkimo galimybes ir kt.

137. Gamintojai (importuotojai) ar jų įsteigta organizacija nustatyta tvarka pateikia išsamią ataskaitą apie pakuočių ir kitų apmokestinamųjų gaminių tvarkymą Savivaldybės teritorijoje ir skiria lėšas visuomenės švietimo ir informavimo veiklai, teisės aktų nustatyta tvarka.

138. Savivaldybė ir sistemos administratorius įgyvendina visuomenės švietimo ir informavimo priemones, numatytas Savivaldybės atliekų tvarkymo plane.

139. Atliekų rūšiavimui skatinti Savivaldybė ir (ar) sistemos administratorius privalo ne rečiau kaip kartą per metus informuoti gyventojus apie antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų surinkimą Savivaldybės teritorijoje, pateikiant informaciją apie surinktus kiekius ir surinkimo dinamiką, o taip pat informuoti apie numatomas per artimiausius metus įdiegti ir/ar vykdyti rūšiuojamojo antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų surinkimo priemones.

140. Savivaldybės ir (ar) sistemos administratorius ne rečiau kaip du kartus per metus pateikia informaciją apie pavojingųjų atliekų tvarkymą gyventojams, o taip pat šią informaciją skelbia savo interneto svetainėje. Pateikiamoje informacijoje turi būti nurodyta pavojingųjų atliekų tvarkymo svarba, pavojingųjų atliekų surinkimo Savivaldybės teritorijoje vietos (nurodant surenkamas atliekas, darbo laiką, kontaktinę informaciją, kainas, jei tokios nustatytos), gyventojų teisės, perduodant pavojingąsias atliekas atitinkamų gaminių platinimo vietose.

141. Kiekvienais metais iki gegužės 15 d. sistemos administratorius paskelbia ataskaitą apie komunalinių atliekų tvarkymą Savivaldybės teritorijoje.

XVII. SKUNDŲ IR PRAŠYMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

142. Komunalinių atliekų turėtojų skundus ir prašymus dėl šių atliekų tvarkymo sistemos teikiamų paslaugų kokybės nagrinėja savivaldybės teritoriją aptarnaujantis komunalinių atliekų tvarkytojas (-ai), sistemos administratorius ir Savivaldybės administracija.

143. Komunalinių atliekų tvarkytojas (-ai) privalo specialiaame žurnale registruoti komunalinių atliekų turėtojų skundus ir prašymus (žodinius ir raštiškus), nurodydamas (-i) datą, pareiškėjo vardą, gyvenamąją vietą, išsamų skundo ar prašymo aprašymą, planuojamas priemones trūkumams pašalinti ar prašymui patenkinti bei preliminarią įvykdymo datą. Ant rašytinio prašymo ar skundo dedama registracijos žyma, joje įrašoma prašymo ar skundo gavimo data ir registracijos numeris.

144. Gavęs (-ę) pakartotinį skundą to paties komunalinių atliekų turėtojo tuo pačiu klausimu, komunalinių atliekų tvarkytojas (-ai) privalo apie tai pranešti sistemos administratoriui bei Savivaldybės administracijai, kurie sprendžia, ar skundas pagrįstas, ir imasi atitinkamų priemonių. Pagrįsto skundo atveju komunalinių atliekų tvarkytojas privalo pašalinti trūkumus savo lėšomis.

145. Kai trūkumas (pažeidimas) negali būti pašalintas nedelsiant, skundo (prašymo) pareiškėjas informuojamas registruotu laišku apie terminą, per kurį trūkumas bus pašalintas, o jei trūkumo pašalinti neįmanoma arba atsisakoma jį šalinti, pateikiamas motyvuotas paaiškinimas.

XVIII. ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIŲ TAISYKLIŲ NESILAIKYMĄ

146. Šiose taisyklėse nustatytų reikalavimų laikymąsi kontroliuoja Savivaldybės administracija ir sistemos administratorius. Teisę surašyti administracinio nusižengimo protokolus už taisyklių nesilaikymą turi Savivaldybės administracijos direktoriaus įgalioti specialistai ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nurodyti pareigūnai.

147. Komunalinių atliekų tvarkymo kontrolę vykdo sistemos administratoriaus klientų aptarnavimo skyriaus kontrolieriai.

148. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos užduočių plėtojimą kontroliuoja Savivaldybės administracija.

149. Atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų kokybę kontroliuoja sistemos administratorius.

150. Ar atliekų turėtojai rūšiuoja komunalines atliekas, kontroliuoja atliekų surinkėjas ir (ar) sistemos administratorius. Nustačius, kad atliekų turėtojas nerūšiuoja komunalinių atliekų, atliekų surinkėjas ir (ar) sistemos administratorius raštu įspėja atliekų turėtoją.

151. Asmenims, pažeidusiems šių Taisyklių reikalavimus, yra taikoma administracinė atsakomybė vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatyta tvarka.

152. Administracinės baudos skyrimas neatleidžia asmens nuo prievolės laikytis šių Taisyklių ir pašalinti pažeidimo pasekmes bei atlyginti visus dėl to atsiradusius nuostolius.

**REKOMENDUOJAMŲ KOMPOSTUOTI NAMŲ ŪKIO SĄLYGOMIS BIOLOGIŠKAI
SKAIDŽIŲ ATLIEKŲ, ĮSKAITANT ŽALIASIAS ATLIEKAS, SUSIDARANČIAS
BENDRO NAUDOJIMO IR PRAMONĖS TERITORIJOSE, SĄRAŠAS**

Kompostavimui tinkamos atliekos		Kompostavimui netinkamos atliekos
Buities atliekos	Sodo atliekos	
Maisto atliekos (negyvūninės kilmės) – vaisių ir daržovių gabaliukai; vaisių ir daržovių žievės; kiaušinių lukštai; arbatos pakeliai; kavos tirščiai bei jų filtrai. Kartonas ir kiti popieriaus gaminiai, suplėšytas popierius, kiaušinių dėklai. Naminių graužikų (žiurkėnų, jūrų kiaulyčių) natūralūs pakratai.	Sodo atliekos – augalų lapai; nupjauta žolė; smulkios šakos; jaunos piktžolės (be subrendusių sėklų); sena vazonų žemė; kitos atliekos – triušių, vištų, arklių, karvių mėšlas.	Mėsa, žuvis, riebalai, kaulai, pieno produktai, plastikinės arba sintetinės atliekos, sergantys augalai, šunų bei kačių fekalijos, piktžolės, turinčios subrendusių sėklų, skerdienos atliekos, sauskelnės, laikraščiai, žurnalai.

Rekomenduojamų kompostuoti namų ūkio sąlygomis atliekų sąrašas yra informacinio pobūdžio ir nenustato galutinio atliekų sąrašo.

**PAKUOČIŲ ATLIEKŲ, ĮSKAITANT ANTRINES ŽALIAVAS, KURIAS GALIMA MESTI
 Į PAKUOČIŲ ATLIEKŲ SURINKIMO KONTEINERIUS, SĄRAŠAS**

Pakuočių atliekų rūšys	Atliekos, kurias galima mesti į konteinerius	Atliekos, kurių negalima mesti į konteinerius
Stiklo	Stikliniai buteliai, stiklainiai; nereikalingi stiklo indai; įvairaus dydžio stiklo duženos. <i>Buteliai ir stiklainiai turi būti visiškai ištuštinti, popierinių etikečių pašalinti nebūtina.</i>	Porcelianas, krištolas, keramika; veidrodžiai; elektros lemputės; dažais ar tepalais užteršta pakuotė; ampulės, stikliniai vaistų buteliukai; armuotas stiklas bei stiklo lakštai; automobilių langų stiklai.
Popieriaus ir kartono	Žurnalai, laikraščiai ir kiti spaudiniai (gali būti su sąvaržėlėmis, lipnia juoste); knygos be kietų viršelių; kartoninės dėžutės, gofruoto kartono dėžės, popieriniai krepšiai; lankstinukai, vokai, skrajutės, spaudos ir rašomasis popierius, knygos be kietų viršelių; kita neužteršta popierinė pakuotė ir pakavimo popierius. <i>Popieriaus ir kartono atliekos neturi būti riebaluotos ir užterštos maisto likučiais.</i>	Pergamentinis popierius; kalkinis ir riebaluotas popierius; drėgmei ir vandeniui atsparus impregnuotas, kreiduotas popierius; laminuotas popierius, padengtas plastikumu, celofanu, folija, bitumu; panaudoti tapetai; servetėlės, popierinės nosinės ir rankšluosčiai; sauskelnės; pakeliai nuo traškučių.
Plastikų ir metalo	Plastikiniai buteliai nuo gėrimų ir kitų maisto produktų; plastikiniai indeliai ir dėžutės nuo padažų, majonezo ir kitų maisto produktų, indų ploviklio, šampūno ir pan.; polietileno maišeliai ir plėvelė; kita plastikinė pakuotė, kurioje yra išpausti PET, HDPE, LDPE, PP, PS ženklai; kartoninės sulčių, pieno, pieno produktų, sulčių ir kitų gėrimų pakuotės (pvz., „Tetra pak“); traškučių pakeliai; konservų dėžutės; skardinės nuo gėrimų; aliuminio lėkštės ir kepimo skardos; metaliniai dangteliai, dėžutės, visos kitos buityje susidarančios metalinės pakuotės atliekos. <i>Pakuotės turi būti visiškai ištuštintos, pašalinti maisto likučiai, buteliai ir pakeliai suspausti, užsukti kamšteliai.</i>	Dažų, tepalų ir cheminių medžiagų likučiais užteršta tara; žaislai iš plastiko su elektroniniais įtaisais; plastikiniai medicinos gaminiai bei priemonės; videokasetės, fotojuostelės, CD, DVD ir LP plokštelės; skutimosi peiliukai, dantų šepetėliai; aerosoliniai flakonai.

Pakuočių atliekų, įskaitant antrines žaliavas, kurias galima mesti į antrinių žaliavų surinkimo konteinerius, sąrašas yra informacinio pobūdžio ir nenustato galutinio atliekų sąrašo.

PAVOJINGŲ BUITIES ATLIEKŲ SĄRAŠAS

Pavojingos buities atliekos:

1. Išeikvotos baterijos ir akumuliatoriai
2. Pasenę vaistai
3. Pasenę buities chemijos produktai
4. Lakų, dažų, klijų, tirpiklių, skiediklių atliekos
5. Tara (pakuotės) nuo dažų, ploviklių, cheminių medžiagų
6. Panaudoti tepalai, tepalų filtrai ir kitos naftos produktų atliekos
7. Gyvsidabrio turinčios atliekos (termometrai, liuminescencinės lempos)
8. Trąšų, augalų apsaugos priemonių, agrochemijos atliekos
9. Pasenę gesintuvai, aerosolių balionėliai
10. Kitos pavojingos buities atliekos

Pavojingų buities atliekų sąrašas yra informacinio pobūdžio ir nenustato galutinio atliekų sąrašo.

ELEKTROS IR ELEKTRONINĖS ĮRANGOS ATLIEKŲ SĄRAŠAS

Kategorijos	Elektros ir elektroninės įrangos atliekų pavyzdžiai
1. Stambių namų apyvokos prietaisų atliekos	Nebenaudojami ar sugedę šaldytuvai ir šaldikliai, skalbimo mašinos ir drabužių džiovintuvai, indaplovės, elektrinės viryklės ir viryklėlės, mikrobangų krosnelės, elektriniai šildymo prietaisai (pvz., elektriniai radiatoriai), elektriniai ventiliatoriai, oro kondicionavimo prietaisai.
2. Smulkių namų apyvokos prietaisų atliekos	Nebenaudojami ar sugedę dulkių siurbiai, siuvimo, mezgimo, audimo ir kitokie tekstilės gaminių apdorojimo prietaisai, lygintuvai, skrudintuvai, keptuvės, smulkintuvai, kavamalės ir talpyklų ar pakuočių atidarymo ar sandarinimo įranga, elektriniai peiliai, plaukų kirpimo, džiovinimo, dantų valymo, skutimosi ir masažavimo prietaisai bei kiti kūno priežiūros prietaisai, rankiniai ir staliniai laikrodžiai bei laiko matavimo, rodymo ar fiksavimo įranga, svarstyklės.
3. IT ir telekomunikacinės įrangos atliekos	Nebenaudojami ar sugedę asmeniniai kompiuteriai (kartu su centriniu procesoriumi, pele, monitoriumi ir klaviatūra), nešiojamieji kompiuteriai, kompiuterinės užrašų knygelės, delniniai kompiuteriai, spausdintuvai, kopijavimo įranga, elektrinės ir elektroninės rašomosios mašinelės, kišeninės ir stalinės skaičiavimo mašinelės, faksimiliniai aparatai, telefonai, mobilieji telefonai, atsakiklių sistemos.
4. Vartojimo įrangos atliekos	Nebenaudojami ar sugedę radijo aparatai, televizoriai, vaizdo kameros, vaizdo grotuvai, garso grotuvai, garso stiprintuvai, muzikos instrumentai, fotoaparatai.
5. Apšvietimo įrangos atliekos	Perdegusios lempos, nebenaudojama ar sugedusi kita apšvietimo įranga.
6. Elektrinių ir elektroninių įrankių atliekos	Nebenaudojami ar sugedę vejos pjovimo ar kitų sodo darbų įrankiai, grąžtai, pjūklai, tekinimo, malimo, šlifavimo, smulkinimo, pjovimo, kapojimo, kirpimo, grėžimo, skylių darymo, perforavimo, lankstymo, lenkimo ar panašaus medžio, metalo ar kitų medžiagų apdorojimo įranga, kniedijimo, kalimo, veržimo arba kniedžių, vinių, varžtų ištraukimo ar panašios paskirties įrankiai, virinimo, litavimo ar panašios paskirties įrankiai, skystų ar dujinių medžiagų purškimo, skleidimo, paskirstymo ar kitokio apdorojimo kitomis priemonėmis įranga.
7. Žaislų, laisvalaikio ir sporto įrangos atliekos	Nebenaudojami ar sugedę elektriniai traukinukai ar lenktyninių automobilių komplektai, rankiniai vaizdo žaidimų pultai, vaizdo žaidimai, elektrinių ar elektroninių komponentų turinti sporto įranga.

Elektros ir elektroninės įrangos atliekų sąrašas yra informacinio pobūdžio ir nenustato galutinio atliekų sąrašo.

DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ SĄRAŠAS

Didelių gabaritų atliekos:

1. Seni baldai (kėdės, lovos, spintos, stalai, komodos ir kt.)
2. Langai
3. Durys
4. Dviračiai
5. Kilimai
6. Radiatoriai
7. Naudotos padangos
8. Automobilinės kėdutės
9. Vežimėliai
10. Talpos ir kitos buityje susidarančios didelių matmenų atliekos

Didelių gabaritų atliekų sąrašas yra informacinio pobūdžio ir nenustato galutinio atliekų sąrašo.

STATYBOS IR GRIOVIMO ATLIEKŲ SĄRAŠAS

Statybos ir griovimo atliekos:

1. Betonas
2. Plytos
3. Mineralinė, akmens ir stiklo vata
4. Gipso izoliacinės statybinės medžiagos
5. Ruberoidas
6. Plastiką, stiklas, popierius iš statybų
7. Sukietėję dažai, lakai
8. Dažyti, lakuoti paviršiai
9. Čerpių ir keramikos gaminiai
10. Šiferis
11. Putų polistirolas
12. Dujų silikato, betoniniai, keramzitbetonio, silikatiniai ir betoniniai blokėliai
13. Linoleumas
14. Grindų dangos
15. Mediena iš statybų
16. Namų ūkio santechnikos įrenginiai (vonios, kriauklės, praustuvai ir kiti)
17. Kanalizacijos, vandentiekio vamzdžiai ir jų jungiamosios dalys

Statybos ir griovimo atliekų sąrašas yra informacinio pobūdžio ir nenustato galutinio atliekų sąrašo.

MIŠRIŲ (LIKUSIŲ PO RŪŠIAVIMO) KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SĄRAŠAS

Mišrios (likusios po rūšiavimo) komunalinės atliekos:

1. Sauskelnės
2. Popieriniai rankšluosčiai
3. Servetėlės
4. Tualetinis popierius
5. Vienkartinės nosinės
6. Pelenai
7. Sąšlavos

Mišrių (likusių po rūšiavimo) komunalinių atliekų sąrašas yra informacinio pobūdžio ir nenustato galutinio atliekų sąrašo.